

Núm. de Protocol: AD-056-2/94

S E N T E N C I A N U M . 9 5 - 4 8

PARTS:

Apel.lant: Sr. J.P.R.

Representant: Sr. J.A.V.

Advocat: Sr. J.B.C.

Apel.lada: Hble. Comú de Canillo

Representant: Sra. C.R.S.

Advocat: Sr. F.G.E.

COMPOSICIO DEL TRIBUNAL:

President: Lluís Saura Lluvià

Magistrats: Bernard Plagnet
Albert Andrés Pereira

A la vila d'Andorra la Vella, el 19 de desembre de 1995.

El Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa ha vist el recurs d'apel.lació a les actuacions número AD-056-2/94.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat Sr. **Lluís Saura Lluvià**, el qual expressa el parer del Tribunal.

A N T E C E D E N T S D E F E T

1.- Mitjançant un escrit presentat el 16 de febrer de 1994, el Sr. J.P.R. va demanar a l'Hble. Comú de Canillo que decretés que s'havia de dur a terme l'expropiació fixada per les M.I. Delegacions Permanents de S.E. els Coprínceps en la seva decisió inicial de data 22 d'abril de 1971 i posteriors de 9 de juny de 1973 i de 19 de novembre de 1974, petició que va obtenir resposta negativa del Comú en el Decret núm. 2702/94, del 28 d'abril de 1994, ratificat en alçada per mitjà d'acte presumpte del Govern.

2.- La Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, en la sentència núm. 95-58, de 13 de juny de 1995, va desestimar en tots els seus termes la demanda formulada en data 1 de setembre de 1994 contra els actes esmentats i va declarar que eren ajustats al dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa. També va condemnar a la part actora a l'abonament de les costes processals causades.

3.- Contra aquesta sentència, la part agent va presentar recurs d'apel.lació el 25 de juliol de 1995 demanant la revocació de la sentència, amb el reconeixement de les pretensions deduïdes en la primera instància i l'absolució del pagament de les costes de la part defenent, i donat trasllat del mateix al Comú de Canillo, va contestar-lo el 13 de setembre següent, demanant la confirmació de la resolució judicial i la condemna de la part apel.lant al pagament de les costes d'ambdues instàncies.

4.- Es va assenyalar dia per l'acte de la vista ral, que tingué lloc el 27 de novembre de 1995, en el qual les parts van manifestar allò que van considerar més adient per a la defensa dels seus interessos, i posteriorment van quedar les actuacions vistes per deliberar i decidir.

F O N A M E N T S D E D R E T

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia és competent per a conèixer del present recurs, de conformitat a allò que estableix l'article 39.3 de

la Llei Qualificada de la Justícia i en el 56 i següents de la Llei processal d'aquesta jurisdicció.

Segon.- En aquesta segona instància jurisdiccional es plantegen dues qüestions:

a) la de si s'ajusta al dret el Decret del Comú de Canillo que va denegar la petició de l'agent de que es continués la tramitació del procediment d'expropiació iniciat a conseqüència de la declaració d'utilitat pública del projecte d'ampliació de la carretera de la Vall d'Incles, reconeguda pel M.I. Consell General i decretada el 22 d'abril de 1971 per les M.I. Delegacions Permanents de S.E. els Coprínceps, i

b) el criteri per la imposició de les costes processals en el procés contenciós administratiu.

Tercer.- Pel que fa a la primera, queda clar que en cap moment es qüestiona la legalitat de l'acord dels Delegats Permanents de declarar la utilitat pública del projecte. Sí que és objecte de debat la negativa del Comú de reprendre la tramitació d'un procediment d'expropiació paralitzat durant gairebé vint anys, negativa que la sentència de la Batllia no considera que infringeixi l'ordenament jurídic.

El procediment administratiu de referència es va començar a tramitar de conformitat a les disposicions del Reglament d'11 d'abril de 1958, però només es va arribar fins a la fixació de la indemnització -el 24 de novembre de 1973- d'acord amb el que disposava l'article 17, de manera que el Comú expropiant ni va consignar l'import de la indemnització fixada per la Comissió ni va demanar ser posat en possessió de les finques afectades, i a partir d'aquella data no consta cap altre actuació, ja sigui per part del Comú, ja ho sigui per part dels subjectes passius de l'expropiació.

El procediment d'expropiació forçosa comportava, en el Reglament de l'any 1958 (i també en la Llei actualment vigent, de 3 de setembre de 1992) una sèrie de fases successives i perfectament definides (la declaració d'utilitat pública, la necessitat d'ocupar l'immoble o els immobles afectats, la fixació de la indemnització, el pagament i la presa de possessió) però en la pràctica pot succeir que el procediment no acabi en la forma exposada sinó que l'Administració decideixi no continuar-lo, és a dir, que en desisteixi. Tot i que aquest desistiment hauria de ser exprés es planteja la qüestió de si és possible un desistiment tàcit o presumpte, entenent per tal aquell que es dedueix d'una

paralització o d'una no prosecució del procediment -que no sigui, per tant, equiparable a un simple retard- i la de quines han de ser les seves conseqüències en relació a la posició jurídica de les persones subjectes a l'expedient.

Quan un cop iniciades les actuacions que comporta el procediment d'expropiació desapareixen les circumstàncies que la van motivar és perfectament lícit el desistiment, ja que seria contrari als postulats constitucionals que exigeixen a l'Administració que serveixi amb objectivitat els interessos generals i que actuï sota el principi d'eficàcia (article 72.3 de la Constitució) intentar obligar al Comú a finalitzar un procediment que ja va ser molt conflictiu en els seus orígens i que per les raons que sigui aviat es va revelar innecessari, i per aquest motiu els afectats pel procediment no són titulars de cap dret a veure'l finalitzat en qualsevol cas.

Cal tenir en compte que de la iniciació del procediment i de la fixació de la indemnització no neix, a favor dels titulars dels béns, cap dret subjectiu que pugui considerar-se vulnerat amb el desistiment, en no haver-se produït l'ocupació dels béns, que és el moment en que cal entendre consumada l'expropiació, de manera que abans d'aquest moment els afectats només tenen una expectativa de dret a la finalització del procediment i aquesta és la raó per la qual només quan ja s'ha produït l'ocupació dels béns la llei (article 23 del Reglament de 1958 i 34 de la Llei) n'admet la possibilitat de reversió a favor del titular originari.

En el cas que analitzem, i per tot el que s'ha exposat, la part agent no té la possibilitat d'obligar jurídicament al Comú de Canillo a finalitzar el procediment iniciat i la sentència que va declarar l'acte recorregut ajustat al dret ha de ser confirmada.

Quart.- La segona qüestió de les indicades al principi es planteja a partir del fet que la sentència de la Batllia, seguint el criteri del venciment -que expressa en moltes de les més recents- condemna a la part agent al pagament dels honoraris de l'advocat i les despeses de procuració de la part defenent.

Es cert que la regla objectiva d'imposició íntegra de les costes al litigant vençut ve del dret romà en virtut d'una llei de Zenó (Cod., 7, 51, 5) que es va apartar del tradicional criteri de la temeritat, pròpia del dret clàssic (Inst., 4, 6) per bé que amb l'excepció introduïda per Justinià en la Novel·la 82, cap. 10, que permetia als jutges modular el rigor del principi objectiu en atenció a l'equitat, sistema del

qual els tribunals civils n'han fet una reiterada aplicació al Principat.

I també ho és que el criteri del venciment, ja sigui objectiu ja sigui amb condicions, és el que en el dret processal modern s'està implantant, particularment en el camp del dret processal civil, en el qual es parteix d'una situació de parts iguals entre sí, favorable a l'aplicació, en aquesta matèria, de criteris objectius, que, en principi, donen una major seguretat jurídica als ciutadans.

Però en els conflictes d'interessos entre els particulars i l'Administració la igualtat material entre les parts no es manifesta en la mateixa forma que en el procés civil, ja que aquella gaudeix d'una posició especial en la mesura que a l'hora de litigar ve recolzada per tota una estructura organitzativa, amb els seus propis serveis jurídics, que li ha de permetre afrontar les eventuais despeses del procés d'altra manera que ho pugui fer un particular.

Des d'aquestes premisses, el criteri del venciment, en el procés contenciós administratiu d'un Estat de Dret, no sembla el més adequat en la mesura que pel que s'ha exposat pot determinar als ciutadans a retreure's a l'hora d'interposar recursos contra l'Administració, i és preferible, tot i les desavantatges derivades de la seva subjectivitat, el criteri de la temeritat que les parts puguin evidenciar en la defensa de les respectives pretensions davant el Tribunal.

En el cas present, no s'aprecia en l'actuació de la part agent aquesta circumstància negativa i per tant no havia d'haver-li estat imposada l'obligació de fer-se càrrec de les despeses de la part contrària, per la qual cosa s'ha de revocar la sentència de la Batllia en aquest punt.

D E C I S I O

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix estimar parcialment el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal del Sr. J.P.R. contra la sentència núm. 95-58, de 13 de juny de 1995, dictada per la Secció Administrativa de la Batllia, que es revoca en el seu apartat tercer i es confirma en els altres. En conseqüència, s'absol a la part agent del pagament de les costes processals de la part defenent en la primera instància. No fem imposició de costes en aquesta segona instància.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manen que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.

NOTIFICACIO:

La present sentència ha estat notificada a les parts compareixents.....
.....
.... mitjançant el lliurament d'una còpia certificada.

I llegida, la signen, fet del qual en dono fe,

La secretària,

M. Dolors Cervós Pifarré